

EL RETROCÉS DE LA DEMOCRÀCIA: UN FENOMEN GLOBAL?

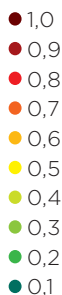
Després de dècades d'expansió, els índexs de democràcia al món mostren un retrocés sostingut. No obstant això, no hem de confondre la regressió de la democràcia (en aquells llocs on existeix un substrat democràtic) amb la reactivació dels règims autoritaris. També cal diferenciar entre els factors que l'acceleren (com les xarxes socials i la tecnologia, la influència exterior de potències no democràtiques, com la Xina o Rússia; o factors interns, com la polarització, el populisme o la incapacitat de satisfer les necessitats essencials dels electors) i els veritables impulsors de la regressió. Autors com Thomas Carothers i Benjamin Press han assenyalat la importància del lideratge polític com el principal motor del retrocés i l'han tipificat en tres grans models de lideratge: a) l'il·liberalisme alimentat per la frustració (Trump, Orbán, Bolsonaro o Modi); b) l'autoritarisme oportunista, que destrueix les institucions una vegada escollit democràticament, i c) el revengisme, que succeeix per exemple en cops militars (com a Myanmar o a Egipte). Els tres lideratges busquen activament el desmantellament dels mecanismes de fiscalització institucional (com les comissions, la judicatura, la constitució o el parlament) i no institucional (com la premsa, la universitat o el sector empresarial).

VALOR DE L'ÍNDEX DE DEMOCRÀCIA LIBERAL (IDL)

L'Índex oscil·la entre el màxim nivell de democràcia (1) i el mínim (0) i, segons V-Dem, contempla aspectes com el sistema de control de l'executiu, el respecte per les llibertats civils, l'imperi de la llei i la independència del poder legislatiu i del judicial.

Elaborat per: CIDOB.

Font: Vanessa A. Boese, Nazifa Alizada, Maritn Lundstedt, Kelly Morrison, Natalia Natsika, Yuko Sato, Hugo Tai i Staffan I. Lindberg. «Autocratization Changing Nature?» *Democracy Report 2022. Varieties of Democracy Institute (V-Dem)*, març de 2022; Carothers, Th. i Press, B. «Understanding and Responding to Global Democratic Backsliding», *Carnegie Endowment for Peace*, octubre de 2022.

PAÏSOS QUE HAN ENREGISTRAT UNA REGRESSIÓ DEMOCRÀTICA DES DE 2005

Benín	Fiji	Myanmar
Bolívia	Filipines	Nicaragua
Brasil	Geòrgia	Nigèria
Burkina Faso	Guatemala	Polònia
Comores	Hongria	Sèrbia
EUA	Índia	Tailàndia
El Salvador	Madagascar	Tanzània
Egipte	Mali	Turquia
Etiòpia	Montenegro	Tunísia

DEMOCRATITZACIÓ VS. AUTOCRATITZACIÓ (1971-2021)

El retrocés democràtic resulta evident en termes absoluts i relatius. Els gràfics següents així ho mostren, amb un 33% de països i un 36% de població amb tendència a l'autocràtzació, en comparació amb el 15 i el 3%, respectivament, que tendeixen a la democratització.

TENDÈNCIES: ● Autocràtzació ● Democratització

